

Vejle Kommune
Børne- og Familieudvalget
Uopfordret høringsvar vedr. reduktionskatalog

Dato: 18-12-2023
Deres ref.:
Vor ref.:
Sagsbehandler: RLJ/SMT

BUPL Syddjyland ønsker at komme med følgende høringsvar vedr. Børne- og Ungeforvaltningens reduktionskatalog:

Besparelser vil ramme kerneopgaver

BUPL Syddjyland ser med dyb bekymring og stor frustration på dette reduktionskatalog, hvor flere af forslagene hver for sig og særligt til sammen vil ramme kerneopgaver inden for kommunens børne- og ungeområde meget hårdt.

Derudover er BUPL Syddjyland nødt til at påpege, at yderligere nedskæringer og reduktioner vil kunne medvirke til at skubbe et i forvejen stærkt presset personale ud over kanten. Som faglig organisation oplever vi, at arbejdsmiljøet i Vejle Kommunes skoler, daginstitutioner og specialtilbud er presset til det yderste, og vi hører fra pædagoger, som går hjem med ondt i maven, fordi de hver dag oplever store følelsesmæssige krav i arbejdet og ikke har ressourcerne til yde den faglighed, de er uddannet til og ønsker at give til børnene. Det er alvorligt!

Formanden for børne- og familieudvalget er i den lokale avis citeret for at sige, at dette sparekatalog er "lige på grænsen af, hvad man kan tillade sig på et allerede presset område." BUPL Syddjyland vil gerne gå skridtet videre og sige, at flere af katalogets forslag – med tanke på det i forvejen pressede arbejdsmiljø – går over stregen for, hvad man kan tillade sig. Både over for det pædagogiske personale og deres ledere, men først og fremmest over for kommunens børn og unge.

Forslag H: Ændring i personalesammensætningen i daginstitutioner

Det er med stor beklagelse, at BUPL Syddjyland læser forlaget om at ændre i personalesammensætningen i daginstitutionerne. Dette er et meget dyrt sted at spare – både for det enkelte barn, men også for kommunen selv.

For børnene betyder besparelsen, at der i dagligdagen bliver færre ansatte, som med baggrund i faglighed og uddannelse har kompetencerne til at understøtte deres udvikling og trivsel og hjælpe de børn, som har særlige udfordringer og behov. Som forvaltningen selv skriver i forslaget, viser meget forskning, at en lavere pædagogandel vil påvirke kvaliteten negativt. Denne negative påvirkning vil have effekt både her og nu og på sigt, idet pædagogerne med deres faglighed vil have en forebyggende effekt. Pædagoger kan i kraft af

deres uddannelse tidligt spotte udfordringer hos børnene og sætte ind med sociale indsatser, inden problemerne vokser sig store og omkostningstunge. En besparelse på pædagogandelen kan altså få afgørende betydning for det enkelte barn, som måske ikke får den nødvendige og fagligt kvalificerede støtte tidligt i livet. Men det kan også få betydning for kommunens økonomi på sigt, hvis flere børn derfor ender med at få behov for ekstra tilbud og specialindsatser.

Forvaltningen begrundet i materialet besparelsen med, at man har svært ved at rekruttere tilstrækkeligt med pædagoger. En ændring i personalesammensætningen vil blot gøre dette problem større, idet forslaget har en negativ selvforstærkende effekt. Når man lægger flere opgaver og større ansvar ud på færre pædagoger, vil det øge arbejdspresset og forringe arbejdsmiljøet yderligere. BUPL Sydjylland frygter, at dette kan resultere i (endnu) flere sygemeldinger og (endnu) større personaleomsætning – og dermed (endnu) større rekrutteringsvanskeligheder. Dette vil gøre Vejle Kommune til en mindre attraktiv arbejdsplads, og man risikerer, at flere pædagoger vil søge mod nabokommuner som Fredericia og Ikast-Brande, som vil fremstå mere tiltrækkende.

Ydermere læser BUPL Sydjylland forslaget sådan, at der faktisk sker en dobbeltbesparelse. Når institutionerne i dag har budget til 62 procent pædagoger, men ikke kan rekruttere, kan midlerne i stedet bruges på ekstra medhjælpere. Når budgettet skæres ned til 56 procent pædagoger, betyder det altså, at man både skærer ned på graden af faglighed og antallet af medarbejdere i institutionerne.

BUPL Sydjylland opfordrer derfor kraftigt Vejle Kommune til at bibeholde den nuværende målsætning om 62 procent pædagoger, hvilket faktisk er en lav målsætning sammenlignet med andre sydjyske kommuner. Kommunen bør derudover satse på at fremtidssikre området ved at afsætte midler til, at medhjælpere og pædagogiske assistenter kan videreudanne sig til pædagoger. Vælger kommunen alligevel at ændre i personalesammensætningen, vil BUPL Sydjylland kraftigt anbefale, at der bliver tale om en midlertidig og ikke permanent ændring.

Forslag I: Reduceret åbningstid i daginstitutionerne med -0,5 time

Forslag J: Reduceret åbningstid i daginstitutionerne med yderligere -0,5 time (i alt -1 time)

BUPL Sydjylland ser med bekymring på forslagene om at forkorte åbningstiden i kommunens daginstitutioner. Her er tale om et forslag, som vil lægge stort pres på mange forældre. Kommunen erkender da også, at forslaget vil få den konsekvens, at det "bliver vanskeligt for flere forældre at nå at bringe og hente deres børn i daginstitution inden for åbningstiden."

BUPL Sydjylland vil gerne tilføje, at forslaget også vil få konsekvens for kommunens børn. Ikke alene vil en del af dem opleve en mere stresset afleverings- eller afhentningssituation, men derudover betyder forslaget også, at normeringen sættes under pres. En reduktion i

antal årsværk (1,4 i forslag I og 2,8 i forslag J) vil få indvirkning på beregningen af det gennemsnitlige antal børn pr. voksen – altså normeringen. I forvejen ligger Vejle Kommune tæt på minimumsgrænsen, der i øvrigt – som navnet mere end antyder – ikke er et mål, men et absolut **minimum**. BUPL Sydjylland er derfor stærkt betænkelig ved en personale-reduktion i institutionerne, idet pædagogerne – som tidligere skrevet – i forvejen er pressede i hverdagen. Et yderligere pres kan skabe øget stress og sygefravær og igen påvirke normeringen – og dermed børnenes hverdag – negativt.

Forslag L: Yderligere en uges sampasning og sommerferielukning i Dagtilbud

Forvaltningen foreslår at øge antallet af lukkedage i kommunens daginstitutioner, så børnene får fem ekstra dage med sampasning (nødpasning). Det fremgår ikke, hvor mange kr. pr. barn, der tages ud af tildelingen, men der er reelt tale om en normeringsforringelse, som vil kunne mærkes ude i institutionerne, og igen kan BUPL Sydjylland frygte, at Vejle Kommune efter besparelserne ikke vil kunne leve op til lovgivningen på området.

Yderligere dage med sampasning vil også kunne mærkes af de børn – i mange tilfælde meget små børn – som skal omplaceres og afleveres i en fremmed institution med ukendte omgivelser og uden kendte pædagoger at søge tryghed hos. Forslaget vil desuden påvirke mange forældre, som i forvejen oplever et stort pres for at skulle holde ferie i uge 29 og 30. Dette er nu udvidet til også at omfatte uge 28.

Udover at presse forældrenes frihed til at vælge ferie vil fem ekstra lukkedage også betyde en yderligere begrænsning af pædagogernes mulighed for selv at kunne planlægge ferie og frihed. Med tanke på den nuværende og ikke mindst fremtidige pædagogmangel, som man i høj grad mærker i Vejle Kommune, kan det med forslaget her blive endnu vanskeligere at tiltrække og fastholde kvalificerede pædagoger. Vi ved fra undersøgelser, at indflydelse på egen arbejdstid er noget af det, der betyder allermest, når pædagoger vælger job.

Både i forhold til forslag I, J og L vil BUPL Sydjylland desuden fremhæve, at et godt dagtilbud med tilstrækkelige åbningstider – både til hverdag og i ferieperioden – er et væsentligt parameter for at få en hverdag med børn til at fungere og dermed en vigtig del af Vejles image som familievenlig kommune. BUPL Sydjylland fraråder derfor at prioritere forslagene om nedsat åbningstid og yderligere sampasning i daginstitutionerne.

Forslag M: Reduktion i lønbudgettet for alment skoler -1 %

Forslag N: Reduktion i lønbudgettet for alment skoler -0,5% yderligere (i alt -1,5 %)

Forslag O: Reduktion i lønbudgettet for specialtilbud på skoleområdet -1 %

Forslag P: Reduktion i lønbudgettet for specialtilbud på skoleområdet -1 % yderligere (-2 % i alt)

Forslag Q: Reduktion i lønbudgettet for specialtilbud på skoleområdet -1 % yderligere (-3 % i alt)

Forslag R: Reduktion i lønbudgettet for specialtilbud på skoleområdet -1 % yderligere (-4 % i alt)

Forslag S: Reduktion i lønbudgettet for daginstitutioner -1 %

Forslag T: Reduktion i lønbudgettet for Solen og minigrupper -1 %

Forslag U: Reduktion i lønbudgettet for Solen og minigrupper -1 % yderligere (i alt -2%)

Forslag V: Reduktion i lønbudgettet for Solen og minigrupper -1 % yderligere (i alt -3%)

Forslag W: Reduktion i lønbudgettet for Solen og minigrupper -1 % yderligere (i alt -4%)

Det er med stor frustration, at BUPL Sydjylland læser ovennævnte række af forslag om procentreduktioner i skoler, daginstitutioner og specialtilbud, som står samlet i sparekataloget under overskriften 'grønthøster'. BUPL Sydjylland vil gerne advare mod at bruge grønthøstermetoden med procentvise nedskæringer og personalereduktioner over en bred kam. Grønthøsteren bør forblive i landbruget, hvor den hører til, idet automatiseret og mekanisk høst simpelthen ikke egner sig til et sårbart og omsorgskrævende område som børn og unge.

Der er ingen tvivl om, at det pædagogiske arbejde i skoler og daginstitutionerne er blevet mere komplekst. Bl.a. er der flere børn med sociale udfordringer og diagnoser, flere udadreagerende børn, som sparker, slår og spytter, og flere børn, som af forskellige årsager har svært ved at være en del af fællesskabet. Vi ser i øjeblikket en trivselskrise blandt børn og unge, og BUPL's helt nye vilkårsundersøgelse viser, at to ud af tre pædagoger i Vejle Kommunes dagtilbud oplever en stigende mistrivsel hos børnene. Dette er en markant stigning i forhold til sidste år, og vi taler altså om helt små børn i vuggestuer og børnehaver! På skole- og fritidsområdet er der også markant flere pædagoger i Vejle Kommune, der oplever øget mistrivsel hos børnene, ligesom flere børn er ensomme, har skolevægning eller stresssymptomer.

Er det disse børn, Vejle Kommune vil spare på? Vil kommunen virkelig nedprioritere særlige opgaver som "undervisningsdifferentiering, tosprogsområdet, mellemformer og co-teaching" (almenskoler)? Vil kommunen virkelig sætte "færre lærere og pædagoger til at løfte opgaven i undervisning, SFO og forældresamarbejde" (specialtilbud)? Og vil kommunen virkelig stå på mål for at øge gruppestørrelserne, og at der "bliver færre voksne pr. barn" (daginstitutioner samt Solen og minigrupper)?

Sammenholdt med de i forvejen pressede arbejdsvilkår og et markant stigende sygefravær er vi i BUPL Sydjylland stærkt bekymret for, at de foreslåede procentreduktioner vil påvirke både pædagogernes arbejdsmiljø og børnenes hverdag negativt – ovenikøbet med en selvforstærkende effekt de to imellem.

Desuden er vi i BUPL Sydjylland skeptiske over for, om kommunen – som det beskrives i materialet – med de foreslåede nedskæringer stadig vil kunne overholde minimumsnormeringerne, når man fra 2024 ændrer opgørelsesmetoden således, at:

- ledere skal indgå i normeringen med en vægt på 85 % frem for 100 %

- de statslige puljemidler til sociale normeringer trækkes ud af normeringsopgørelsen
- børn, der rykkes i børnehave, før de er fyldt tre år, skal sikres en normering på minimum et pædagogisk personale pr. tre børn frem til den 1. i måneden, efter de er fyldt tre år.

BUPL Sydjylland opfordrer derfor på det kraftigste kommunen til at droppe de automatiske procentreduktioner og i stedet prioritere en tryk hverdag med fokus på trivsel og udvikling for kommunens børn og unge.

Husk arbejdsmiljøloven

Til slut vil BUPL Sydjylland gerne henlede opmærksomheden på, at kommunen i tilknytning til budgetbehandlingen ifølge 'Aftale om trivsel og sundhed på arbejdspladserne' § 5 har pligt til – i det øverste medindflydelsesorgan – at redegøre for budgettets konsekvenser for arbejds- og personaleforhold, herunder eventuelle konsekvenser i forhold til sammenhængen mellem ressourcer og arbejdsmængde.

BUPL Sydjylland henviser her til arbejdsmiljølovens §15, hvori det fremgår, at arbejdsgiveren skal sørge for, at arbejdsforholdene sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige. Der henvises her særligt til:

- kapitel 5 om arbejdets udførelse
- kapitel 6 om indretning af arbejdsstedet
- kapitel 7 om tekniske hjælpemidler m.v.
- kapitel 8 om stoffer og materialer

Investér i børnene

BUPL Sydjylland anerkender, at Vejle Kommune er en vækstkommune og derfor har udfordringer med serviceloftet, men vi er nødt til at sige, at det i længden bliver dyrt, hvis kommunen vælger at skære i det fundament, som kommunens børn og unge skal stå på. BUPL Sydjylland opfordrer i stedet kraftigt Vejle Kommune til at investere i børnene og give dem daginstitutioner, skoler, fritids- og ungdomstilbud med faglighed, kompetence, omsorg og nærvær. Det er en investering, der betaler sig – både for det enkelte barn og for kommunen.

Med venlig hilsen

Ulla Koustrup

Ulla Koustrup
Formand
BUPL Sydjylland